

## Chambre des Représentants

SESSION 1981-1982

18 FÉVRIER 1982

### PROPOSITION DE LOI

portant création de conseils de quartier

(Déposée par M. De Beul)

### DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Lors de la discussion de la loi du 30 décembre 1975 portant ratification de l'arrêté royal du 17 septembre 1975 portant fusion de communes et modification de leurs limites, les porte-parole de presque tous les partis ont demandé qu'un correctif soit apporté dans le cas de certaines communes de grandes dimensions et, donc, que la loi prévoie la possibilité d'y créer des échelons intermédiaires. On envisageait alors des comités de quartier, une division en districts, des conseils des communes fusionnées, etc

Le Ministre de l'Intérieur de l'époque avait réagi positivement à ces suggestions et fait certaines promesses.

Cinq années se sont écoulées depuis l'entrée en vigueur des fusions et le Gouvernement n'a toujours présenté aucune proposition en vue de faire face aux problèmes résultant des grandes dimensions de certaines communes. L'expérience acquise au cours de ces cinq années nous apprend toutefois que les appréhensions de voir un fossé se creuser entre les citoyens et l'appareil administratif local se vérifient. Il est certain que dans les grandes communes le caractère humain des relations entre les administrés et les administrateurs s'est affaibli. En outre, une demande de participation toujours plus importante de la population est constatée surtout ces dernières années. Il ne peut y être satisfait que si une certaine forme de décentralisation est appliquée dans les communes importantes en vue de rapprocher l'administration de la population.

L'arrêté royal du 17 septembre 1975 précité prévoit la création du Grand-Anvers pour le 1<sup>er</sup> janvier 1983. Il y aura donc à cette date une commune d'une population supérieure à un demi-million d'habitants et d'un territoire très étendu. Il est évident que la dimension du futur Grand-Anvers devra d'une façon ou de l'autre se voir apporter un correctif sous peine d'aboutir à une grande ville absolument invivable.

## Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1981-1982

18 FEBRUARI 1982

### WETSVOORSTEL

tot oprichting van deelgemeenteraden

(Ingediend door de heer De Beul)

### TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Bij de bespreking van de wet van 30 december 1975 houdende bekrachtiging van het koninklijk besluit van 17 september 1975 houdende samenvoeging van gemeenten en wijziging van hun grenzen, hebben woordvoerders van praktisch alle partijen ervoor gepleit om de grootschaligheid van bepaalde gemeenten te corrigeren door het wettelijk invoeren van zekere vormen van kleinschaligheid. Men dacht hierbij aan wijkraden, districtswerking, deelgemeenteraden, enz.

De toenmalige Minister van Binnenlandse Zaken heeft hierop positief gereageerd en zekere beloften geformuleerd.

Thans zijn wij vijf jaar na de inwerkingtreding van de samenvoegingsoperatie en nog steeds is er van regeringswege geen enkel voorstel geformuleerd om de problemen van de grootschaligheid te ondervangen. De ervaring van de voorbije vijf jaar leert ons nochtans dat de gevreesde vervreemding van de burger van het bestuursapparaat op lokaal vlak zich inderdaad voordoet. Zeker in grote gemeenten is een stuk menselijkheid in de verhouding tussen geadmineistreerden en bestuurders verdwenen. Bovendien is het zo dat precies de jongste jaren door de bevolking meer en meer inspraak wordt gevraagd. Deze inspraak en betrokkenheid kan maar verzekerd worden indien men in de grotere gemeenten overgaat tot een of andere vorm van decentralisatie die het bestuur dicht bij de bevolking brengt.

Door voormeld koninklijk besluit van 17 september 1975 wordt overgegaan tot de oprichting van Groot-Antwerpen per 1 januari 1983. Op die datum zal er dus een gemeente ontstaan met meer dan een half miljoen inwoners en met een zeer uitgestrekt grondgebied. Het zal wel voor iedereen duidelijk zijn dat de grootschaligheid van het toekomstige Groot-Antwerpen hoe dan ook zal moeten ondervangen worden wil men niet komen tot een volstrekt onleefbare grootstad.

Nous estimons dès lors qu'il est urgent de proposer au Parlement de permettre la création d'une forme légale d'échelon intermédiaire. C'est dans ce but que nous présentons la présente proposition de loi-cadre portant création de conseils de quartier.

Cette proposition respecte dans toute la mesure du possible l'autonomie communale et ne veut nullement disloquer nos institutions communales. Nous estimons que les organes communaux existants doivent pouvoir remplir intégralement leur fonction mais que, par ailleurs, ils doivent avoir la possibilité de procéder légalement, dans le cadre de leur commune, à la décentralisation qu'ils jugent souhaitable et justifiée.

Nous avons dès lors recherché une formule de décentralisation qui ne peut être créée que par une décision autonome du conseil communal et dans laquelle aucune atteinte n'est portée à la primauté des organes communaux.

La formule des conseils de quartier que nous proposons est conçue de telle sorte qu'elle ne puisse fonctionner convenablement que dans la confiance mutuelle et dans la concorde entre la commune et les communes fusionnées. Cette formule est, d'autre part, suffisamment souple pour permettre soit un renforcement progressif de la décentralisation, soit, à un moment donné, son ralentissement ou sa réduction à la lumière de l'expérience acquise.

Le succès de la formule des conseils de quartier dépend essentiellement de l'esprit de concertation qui doit exister dans tout régime démocratique pour permettre une administration sage et efficace.

Enfin, nous entendons souligner que la formule des conseils de quartiers permet de rapprocher le citoyen de l'administration et donc de l'associer à la vie politique. Elle doit donc également être considérée comme une tentative en vue de combler le fossé toujours plus grand qui sépare le « personnel politique » de la population.

### Commentaire des articles

#### Article 1

Malgré les fusions de 1975, notre pays, sur un total de 589 communes, compte encore 32 communes de moins de 2 500 habitants, 77 de 2 500 à 5 000 habitants et 197 de 5 000 à 10 000 habitants. D'autre part, 22 communes ont une population se situant entre 50 000 et 100 000 habitants. En outre, il existe en puissance une commune d'un demi-million d'habitants, à savoir le Grand-Anvers à créer pour le 1<sup>er</sup> janvier 1983.

Il est évident que la création de conseils de quartier n'est pas possible dans toutes les communes, étant donné que la population de celles-ci varie entre 114 et plus d'un demi-million d'habitants.

Il est dès lors indiqué que, compte tenu de la situation spécifique de chaque commune, le Roi désigne celles d'entre elles où, en définitive, des conseils de quartier peuvent être créés.

Le chiffre de la population n'est pas le seul critère en cette matière. Il faut également tenir compte de la superficie et de la configuration. Par ailleurs, la création de conseils de quartier peut être souhaitable compte tenu de l'évolution socio-économique et du développement historique de la commune. C'est pourquoi le Roi est chargé d'établir la liste des communes qui peuvent créer des conseils de quartier. A défaut, la décision est laissée à l'initiative des com-

Wij menen dan ook dat het de hoogste tijd is om aan het parlement voor te stellen een wettelijke vorm van kleinschaligheid mogelijk te maken. Daartoe formuleren wij hierbij een voorstel van kaderwet tot oprichting van deelgemeenteraden.

Bij het opstellen van dit voorstel zijn wij uitgegaan van een zo groot mogelijk respect voor de gemeentelijke autonomie en van de oprechte bekommernis om onze gemeentelijke instellingen op generlei wijze te ontwrichten. Wij menen dat de bestaande gemeentelijke organen hun functie volkomen moeten vervullen maar dat zij anderzijds in de mogelijkheid moeten zijn om op wettelijke wijze binnen hun gemeente de decentralisatie door te voeren die zij wenselijk en verantwoord achten.

Vandaar dat wij getracht hebben een decentralisatie uit te werken, die enkel tot stand kan komen door een autonome beslissing van de gemeenteraad en waardoor de primauté van de gemeentelijk organen niet in het gedrang wordt gebracht.

Het voorgestelde systeem van deelgemeenteraden is derwijze opgevat dat het slechts behoorlijk kan functioneren op basis van wederzijds vertrouwen en wederzijdse verstandhouding tussen gemeente en deelgemeenten. Tevens is het voldoende soepel om de inhoud van de decentralisatie geleidelijk te laten toenemen of op een bepaald moment, naargelang de opgedane ervaring, eventueel af te remmen of terug te schroeven.

Essentieel voor het lukken van het voorgestelde systeem van deelgemeenteraden is de geest van overleg die in ieder democratisch systeem aanwezig moet zijn wil een goed en wijs bestuur mogelijk zijn.

Tenslotte wensen wij erop te wijzen dat het voorgestelde systeem van deelgemeenteraden de mogelijkheid biedt om de gewone burger dichter bij het beleid en dus ook bij het politieke gebeuren te betrekken. Het moet dus ook gezien worden als een poging de groeiende kloof tussen « het politiek personeel » en de bevolking te dempen.

### Commentaar van de artikelen

#### Artikel 1

Ondanks de samenvoegingsoperatie van 1975 telt ons land op 589 gemeenten er nog steeds 32 met minder dan 2 500 inwoners, 77 met een inwonersaantal tussen de 2 500 en de 5 000 en 197 met een inwonersaantal tussen de 5 000 en 10 000. Anderzijds zijn er 22 gemeenten met een bevolking tussen de 50 000 en de 100 000 inwoners. Bovendien is er potentieel per 1 januari 1983 een gemeente met een half miljoen inwoners nl. Groot-Antwerpen.

Bij een inwonersaantal dat schommelt tussen de 114 inwoners en meer dan een half miljoen ligt het voor de hand dat niet iedere gemeente in aanmerking kan komen voor de oprichting van deelgemeenteraden.

Het is dan ook aangewezen dat de Koning, rekening houdend met de specifieke toestand van iedere gemeente, zou nagaan welke gemeenten uiteindelijk in aanmerking komen voor de oprichting van deelgemeenteraden.

Hierbij is het bevolkingsaantal niet het enige criterium. Ook met de oppervlakte en de configuratie dient rekening te worden gehouden. Verder is het ook zo dat de sociaal-economische ontwikkeling van de gemeente en haar historische groei mede van aard kunnen zijn om te besluiten dat er deelgemeenteraden kunnen worden opgericht. Daarom ook wordt de Koning belast met het opmaken van de lijst van gemeenten die deelgemeenteraden kunnen op-

munes intéressées. La députation permanente du conseil provincial jugera si la décision prise procède d'une gestion sage.

#### Art. 2

La décision de créer des conseils de quartier relève de la compétence du conseil communal qui fixe également leur nombre et leur ressort. Il peut aussi décider de ne pas créer de tels conseils. L'autonomie communale est, en l'occurrence, parfaitement respectée.

En ce qui concerne les communes de plus de 100 000 habitants, il a paru opportun de fixer un minimum de population par ressort afin de prévenir une décentralisation excessive.

#### Art. 3

La décision d'installer des conseils de quartier doit être communiquée de manière officielle à l'ensemble de la population.

#### Art. 4

Quel que soit le chiffre de la population, tous les conseils de quartier se composent de 21 membres élus en même temps que les membres du conseil communal par les électeurs aux élections communales. Ce nombre relativement élevé a été retenu en vue d'assurer la collaboration la plus étroite et la participation la plus large de la population intéressée.

Lorsqu'une commune nouvelle est créée par une fusion de communes, l'élection communale ne peut avoir d'autre objet que l'élection du conseil communal. Dès son installation, ce dernier décide d'adopter ou non le système des conseils de quartier. Dans ce cas, l'élection des conseils de quartier ne peut coïncider avec celle du conseil communal.

#### Art. 5

Le conseil de quartier n'a pas de collège échevinal mais seulement un président qu'il désigne en son sein à la majorité absolue des voix. Les structures communales ne sont donc pas « doublées », ce qui exclut les confusions et les conflits de compétences. Le conseil communal et le collège échevinal restent dès lors les organes communaux par excellence.

Le secrétaire du conseil de quartier est un fonctionnaire de l'administration communale, nommé par le conseil communal et affecté par ce dernier au conseil de quartier pour y exercer des fonctions à temps plein ou à temps partiel.

Il n'est donc pas créé d'administration particulière pour les conseils de quartier. L'administration communale se charge éventuellement de l'exécution des tâches des conseils de quartier.

#### Art. 6

Les attributions du conseil de quartier s'exercent collectivement. Le président n'a d'autres attributions que celles qui lui sont confiées par la présente loi. Le présent article prévoit néanmoins que le président ou qu'un ou plusieurs

richten. Indien de Koning evenwel in gebreke zou blijven staat het iedere gemeente vrij terzake een beslissing te nemen. Het zal dan de bestendige deputatie van de provinciale raad zijn die moet oordelen of de getroffen beslissing strookt met een wijs beleid.

#### Art. 2

Aan de gemeenteraad wordt het overgelaten om tot de oprichting van deelgemeenteraden te besluiten. Hij beslist over het aantal en de gebiedsomschrijving. Hij kan uiteraard ook beslissen om ze niet in te richten. De gemeentelijke autonomie wordt hier volledig gerespecteerd.

Voor gemeenten met meer dan 100 000 inwoners leek het wenselijk een minimumbevolkingsaantal voor de gebiedsomschrijving van de deelgemeente vast te stellen teneinde overdecentralisatie te voorkomen.

#### Art. 3

De beslissing tot installatie van deelgemeenteraden moet aan iedereen officieel bekend worden gemaakt.

#### Art. 4

Alle deelgemeenteraden, ongeacht de bevolkingsgrootte van de gebiedsomschrijving, bestaan uit 21 leden die rechtstreeks en terzelfder tijd als de leden van de gemeenteraad, door de gemeenteraadskiezers worden gekozen. Dit ledenaantal werd zo ruim genomen om een zo breed mogelijke medewerking en inspraak van de betrokken bevolking te verkrijgen.

Voor een gemeente die door samenvoeging tot stand komt kan de gemeenteraadsverkiezing enkel betrekking hebben op het kiezen van de normale gemeenteraad. Deze gemeenteraad dient dan onmiddellijk na zijn installatie een beslissing te nemen of hij al dan niet voor het systeem van de deelgemeenteraden opteert. De verkiezingen voor de deelgemeenteraden kunnen in dat geval dus niet gelijktijdig met deze van de gemeenteraad plaats hebben.

#### Art. 5

De deelgemeenteraad heeft geen schepencollege maar enkel een voorzitter, die uit eigen midden bij volstreekte meerderheid van stemmen wordt verkozen. De gemeentelijke structuren worden dus niet « gedubbeld » om alle verwarring te vermijden en bevoegdheidsconflicten uit de weg te gaan. Daardoor wordt tevens benadrukt dat de gemeenteraad en het schepencollege werkelijk « de » gemeentelijke organen blijven.

De secretaris van de deelgemeenteraad is een ambtenaar van de gemeentelijke administratie die door de gemeenteraad wordt benoemd en door deze ook geheel of deeltijds ter beschikking van de deelgemeenteraad wordt gesteld.

Er wordt dus geen afzonderlijke administratie in het leven geroepen voor de deelgemeenteraden. De gemeentelijke administratie verzorgt desgevallend ook het werk voor de deelgemeenteraden.

#### Art. 6

De bevoegdheid van de deelgemeenteraad wordt collegiaal uitgeoefend. De voorzitter heeft geen andere bevoegdheden dan deze door onderhavige wet bepaald. In dit artikel wordt evenwel de mogelijkheid ingevoerd dat de voorzitter of een

membres du conseil de quartier pourront être chargés d'une mission particulière se rapportant à un problème spécifique. Il est hors de question de constituer de manière détournée une espèce de collège échevinal. Il doit s'agir d'une tâche ou d'une mission appropriée.

#### Art. 7

Il s'agit de faire coïncider la durée des mandats du président et des membres du conseil de quartier avec le mandat des membres du conseil communal.

#### Art. 8

Le président et les membres des conseils de quartier ne peuvent être membres du conseil communal. Ils sont, par ailleurs, soumis aux mêmes règles en matière d'incompatibilités que les membres des conseils communaux.

#### Art. 9

Pour des raisons pratiques, les démissions éventuelles sont portées à la connaissance du secrétaire du conseil de quartier. Le membre démissionnaire est remplacé selon les mêmes règles que le membre qui démissionne du conseil communal.

#### Art. 10

Le conseil de quartier a la personnalité civile. Cette condition doit être satisfaite pour lui permettre d'exercer toutes ses attributions, notamment sur le plan financier.

#### Art. 11

Le conseil de quartier décide de l'utilisation des postes budgétaires qui lui sont attribués par le conseil communal. Les opérations financières que requiert cette utilisation sont effectuées par l'intermédiaire de l'appareil administratif de la commune et sous le contrôle du receveur communal. Le président du conseil de quartier contresigne les documents relatifs aux opérations visées, ce qui lui permet de suivre directement la mise en œuvre de la politique arrêtée par ce conseil.

#### Art. 12

Le président du conseil de quartier se voit attribuer un traitement qui est en principe égal à celui accordé à un échevin. Les membres du conseil de quartier reçoivent des jetons de présence qui sont en principe équivalents à ceux accordés aux conseillers communaux.

#### Art. 13

La compétence consultative du conseil de quartier est aussi bien active que passive. Elle se limite aux matières qui intéressent la commune fusionnée ou la commune dans son ensemble. Les avis rendus doivent toujours faire état, dans une note séparée, du point de vue minoritaire éventuellement exprimé au sein du conseil.

of meerdere leden van de deelgemeenteraad met een bijzondere opdracht worden belast naar aanleiding van een of ander concreet probleem. Het is dus zeker niet de bedoeling dat op een sluike wijze een soort van schepencollege zou worden gevormd. Het moet werkelijk gaan om een taak of opdracht « ad hoc ».

#### Art. 7

Het is de bedoeling de ambtstermijnen van de voorzitter en de leden van de deelgemeenteraad te laten samenvallen met deze van de gemeenteraadsleden.

#### Art. 8

De voorzitter en de leden van de deelgemeenteraden mogen geen lid zijn van de gemeenteraad. Voor het overige gelden voor hen dezelfde onverenigbaarheden als voor de gemeenteraadsleden.

#### Art. 9

Eventuele ontslagnemingen worden om praktische redenen ter kennis gebracht van de secretaris van de deelgemeenteraad. De vervanging van de ontslagnemer gebeurt volgens dezelfde normen als bepaald voor ontslagnemende gemeenteraadsleden.

#### Art. 10

De deelgemeenteraad heeft rechtspersoonlijkheid. Dit is volkomen gerechtvaardigd wil hij op adekwate wijze zijn bevoegdheden — o.m. financiële — kunnen uitoefenen.

#### Art. 11

De deelgemeenteraad beslist over de besteding van de begrotingsposten die hem door de gemeenteraad zijn toegewezen. De financiële verrichtingen die hieruit voortvloeien gebeuren via het bestuurlijk apparaat van de gemeente en uiteraard onder de controleverantwoordelijkheid van de gemeenteontvanger. De voorzitter van de deelgemeenteraad is medeondertekenaar wat hem in staat stelt rechtstreeks de uitvoering van het door de deelgemeenteraad vastgestelde beleid te volgen.

#### Art. 12

Aan de voorzitter van de deelgemeenteraad wordt een wedde toegekend die in principe gelijk is aan de wedde van een schepen. De leden van de deelgemeenteraad krijgen presentiegelden die in principe gelijk zijn aan die van de gemeenteraadsleden.

#### Art. 13

De adviesbevoegdheid van de deelgemeenteraad is zowel actief als passief. Zij beperkt zich tot al wat voor de deelgemeente van belang is en tot al wat voor de gemeente als geheel van belang is. De uitgebrachte adviezen moeten telkens in een afzonderlijke nota het eventuele minderheidsstandpunt dat in de raad tot uiting is gekomen, weergeven.

## Art. 14

La compétence primordiale du conseil de quartier réside dans le fait qu'il décide de l'affectation et de l'utilisation des postes budgétaires ou de leurs subdivisions qui lui sont attribués par le conseil communal. La portée de cette compétence est évidemment fonction de la mesure dans laquelle le conseil communal juge utile et justifié de rendre disponibles des crédits budgétaires en vue de la mise à exécution. Le conseil communal décide à ce sujet de manière autonome, après s'être dûment informé des souhaits et des positions des conseils de quartier.

## Art. 15

Un transfert de compétence justifié et équilibré ne peut résulter que d'une concertation sérieuse entre la commune et les quartiers. C'est pourquoi la présente proposition prévoit la possibilité d'organiser cette concertation et la rend obligatoire au moins une fois par an, à savoir avant l'élaboration du budget annuel.

## Art. 16

Le conseil de quartier doit avoir la possibilité d'obliger le conseil communal à se pencher sur certains problèmes qu'il juge essentiels. Aussi dispose-t-il de la faculté de faire inscrire certains points à l'ordre du jour du conseil communal, afin d'obtenir une décision motivée à ce sujet.

## Art. 17

Il peut s'avérer très opportun de décentraliser le fonctionnement du Centre public d'aide sociale dans certaines communes. A la demande de la majorité des conseils de quartier, le C. P. A. S. doit dès lors s'organiser de manière à couvrir de façon équilibrée le territoire qui ressortit aux conseils de quartier.

## Art. 18

Cette disposition vise à prévenir les contestations éventuelles en prévoyant clairement que le président et les membres du conseil de quartier possèdent un droit de regard identique à celui qui est reconnu aux conseillers communaux.

## Art. 19

Le texte proposé est conçu de façon suffisamment générale pour ne pas comporter toute une série de dispositions qui devraient figurer dans une loi organique. Ces omissions sont voulues et s'expliquent par le fait qu'il s'agit en l'occurrence d'une loi-cadre qui pourra à coup sûr atteindre son objectif si les dispositions de la loi communale et de la loi électorale communale sont rendues applicables *mutatis mutandis*.

## Art. 20

Le Roi devra arrêter les mesures adéquates de contrôle afin que la présente loi puisse être appliquée comme il se doit. C'est ainsi qu'il est par exemple indispensable qu'un certain nombre de prescriptions régissent l'élaboration, le vote et l'exécution du budget.

## Art. 14

De sleutelbevoegdheid van de deelgemeenteraad bestaat hierin dat hij beslist over de aanwending en besteding van de begrotingsposten of de onderdelen ervan die hem door de gemeenteraad zijn toegewezen. De draagwijdte van deze bevoegdheid hangt uiteraard af van de mate waarin de gemeenteraad het nuttig en verantwoord oordeelt begrotingskredieten voor uitvoering ter beschikking te stellen. De gemeenteraad beslist hierover autonoom, na zich behoorlijk geïnformeerd te hebben over de wensen en standpunten van de deelgemeenteraden.

## Art. 15

Een verantwoorde en evenwichtige bevoegdheidsoverdracht kan enkel het gevolg zijn van degelijk overleg tussen gemeente en deelgemeenten. Hiertoe wordt de mogelijkheid tot overleg ingebouwd en minstens éénmaal per jaar verplicht gemaakt nl. vooraleer de jaarlijkse begroting wordt opgesteld.

## Art. 16

De deelgemeenteraad moet de mogelijkheid hebben om de gemeenteraad te verplichten zich te buigen over bepaalde problemen die hij essentieel acht. Daarom beschikt hij over de mogelijkheid bepaalde punten op de agenda van de gemeenteraad te laten opnemen en desbetreffende een gemotiveerde beslissing uit te lokken.

## Art. 17

Het kan zeer wenselijk zijn in bepaalde gemeenten de werking van het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn te decentraliseren. Op verzoek van de meerderheid van de deelgemeenteraden moet het O. C. M. W. dan ook zijn werking derwijze organiseren en uitbouwen dat zij evenwichtig gespreid wordt over de gebiedsomschrijving van de deelgemeenteraden.

## Art. 18

Om eventuele betwistingen te vermijden wordt hier duidelijk gesteld dat de voorzitter en de leden van de deelgemeenteraad een inzage-recht hebben dat hetzelfde is als dat van de leden van de gemeenteraad.

## Art. 19

De voorgestelde wettekst is derwijze algemeen gehouden dat tal van beschikkingen die in een organieke wet zouden moeten voorkomen, ontbreken. Zulks werd bewust gedaan omdat het hier een kaderwet betreft die zeker haar doel kan bereiken indien de bepalingen van de gemeentewet en de gemeentekieswet *mutatis mutandis* in toepassing worden gebracht.

## Art. 20

Een behoorlijke toepassing van deze wet vereist dat de Koning de passende toezichtsmaatregelen uitvaardigt. Zo is het o.m. onontbeerlijk dat voor het opmaken, goedkeuren en uitvoeren van de begroting een aantal maatregelen worden opgelegd.

## Art. 21

Cet article permet au Roi d'intégrer, aux législations qui s'y rapportent, les dispositions légales concernant les conseils de quartier.

## Art. 22

Aussi longtemps que le problème des dix-neuf communes de l'arrondissement administratif de Bruxelles-Capitale n'a pas fait l'objet d'une solution communautaire définitive consacrée par la loi, il ne paraît pas indiqué de prévoir la possibilité de créer des conseils de quartier dans ces communes. C'est pourquoi ce territoire est exclu du champ d'application de la présente loi. Dans l'état actuel des choses, l'instauration du système des conseils de quartier est de la compétence du pouvoir national. Bien que la création des conseils de quartier soit souhaitable tant pour la Région wallonne que pour la Région flamande, il nous semble que les conseils de ces régions doivent se prononcer de manière autonome sur l'applicabilité de la présente loi.

## PROPOSITION DE LOI

## CHAPITRE I

## Création

## Article 1

En fonction de la population, de la superficie et du développement historique ou socio-économique de chaque commune, le Roi établit la liste des communes où des conseils de quartier peuvent être installés par une décision autonome du conseil communal intéressé.

Cette liste sera publiée au *Moniteur belge*, au plus tard dans les six mois de la publication de la présente loi. Si la liste n'est pas publiée en temps utile, il est loisible aux conseils communaux de prendre une décision au sujet de l'installation éventuelle de conseils de quartier sur leur territoire. Dans ce cas, cette décision devra toutefois être ratifiée par la députation permanente du conseil provincial.

## Art. 2

Le conseil communal détermine le nombre et les circonscriptions territoriales des conseils de quartier. Toutefois, dans les communes de plus de 100 000 habitants, le territoire du conseil de quartier doit compter au moins 20 000 habitants.

## Art. 3

La décision motivée du conseil communal en vertu de laquelle il est procédé à l'installation de conseils de quartier est publiée *in extenso* dans le *Moniteur belge*.

## Art. 21

Aan de Koning wordt de mogelijkheid gegeven om de wetsebepalingen betreffende de deelgemeenteraden te integreren in de bestaande wetgevingen die ermee verband houden.

## Art. 22

Zolang voor de 19 Brusselse gemeenten van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad geen definitieve communautaire oplossing bij wet is vastgesteld lijkt het niet aangewezen aldaar het stelsel van de deelgemeenteraden in te voeren. Dit gebied wordt dan ook uit de toepassingsfeer van deze wet gesloten. Het invoeren van het systeem van deelgemeenteraden is een nationale bevoegdheid in de huidige stand van zaken. Hoewel wenselijk én voor het Vlaamse én voor het Waalse gewest, komt het ons voor dat de raden van deze gewesten over de toepasbaarheid op hun gewest autonoom een beslissing moeten nemen.

A. DE BEUL

## WETSVOORSTEL

## HOOFDSTUK I

## Oprichting

## Artikel 1

Rekening houdend met de bevolking, de oppervlakte en de historische of sociaal-economische ontwikkeling van iedere gemeente, stelt de Koning de lijst vast van de gemeenten waar, door een autonome beslissing van de gemeenteraad, deelgemeenteraden kunnen worden geïnstalleerd.

Deze lijst wordt in het *Belgisch Staatsblad* gepubliceerd uiterlijk zes maanden na de bekendmaking van onderhavige wet. Indien de lijst niet tijdig wordt gepubliceerd kan iedere gemeenteraad een beslissing nemen over de eventuele installatie van de deelgemeenteraden op zijn grondgebied. Deze beslissing moet dan evenwel bekrachtigd worden door de bestendige deputatie van de provinciale raad.

## Art. 2

De gemeenteraad bepaalt het aantal en de gebiedsomschrijving van de deelgemeenteraden. In gemeenten met meer dan 100 000 inwoners dient de gebiedsomschrijving van de deelgemeenteraad evenwel minstens 20 000 inwoners te tellen.

## Art. 3

De gemotiveerde gemeenteraadsbeslissing waarbij wordt overgegaan tot de installatie van deelgemeenteraden, wordt *in extenso* in het *Belgisch Staatsblad* gepubliceerd.



## CHAPITRE II

## Organes

## Art. 4

Le conseil de quartier compte 21 membres. Les membres du conseil de quartier sont élus directement par l'assemblée des électeurs communaux domiciliés sur le territoire du conseil intéressé.

L'élection des conseils de quartier coïncide avec celle du conseil communal. Les conseils de quartier seront élus, pour la première fois, lors des élections communales d'octobre 1982.

Lors de la séance suivant celle de son installation, le conseil communal d'une commune fusionnée délibérera sur l'installation ou non de conseils de quartier et, dans l'affirmative, il fixera à la fois la date d'élection des conseils de quartier.

## Art. 5

Le conseil de quartier élit en son sein son président à la majorité des voix. Le conseil communal nomme le secrétaire du conseil de quartier, lequel est mis, à temps plein ou partiel, à la disposition de ce dernier.

## Art. 6

Le conseil de quartier peut charger un ou plusieurs de ses membres d'une mission spéciale.

## Art. 7

Le mandat du président et des membres du conseil de quartier expire en même temps que celui des conseillers communaux et ce, dès les prochaines élections communales.

## Art. 8

Le président et les membres du conseil de quartier sont soumis aux mêmes incompatibilités que les conseillers communaux. En outre, ils ne peuvent, ni être bourgmestre, ni faire partie du conseil communal.

## Art. 9

La démission comme président ou membre du conseil de quartier est offerte par écrit au secrétaire de ce conseil. Il sera immédiatement pourvu au remplacement du démissionnaire lors de la prochaine séance du conseil.

## Art. 10

Le conseil de quartier est doté de la personnalité juridique.

## HOOFDSTUK II

## Organen

## Art. 4

De deelgemeenteraad telt 21 leden. De leden van de deelgemeenteraad worden rechtstreeks verkozen door de vergadering van de gemeenteraadskiezers, die de gebiedsomschrijving van de betrokken raad bewonen

De verkiezing van de deelgemeenteraden gebeurt gelijktijdig met deze van de gemeenteraad. De deelgemeenteraden zullen voor de eerste maal verkozen worden bij de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 1982.

De gemeenteraad van een gemeente die door samenvoeging tot stand komt, beslist in de raadszitting die volgt op zijn installatievergadering over het al of niet installeren van deelgemeenteraden en in bevestigend geval stelt hij tegelijkertijd de datum vast voor de verkiezing van de deelgemeenteraden.

## Art. 5

De voorzitter van de deelgemeenteraad wordt verkozen uit zijn midden bij volstreekte meerderheid der stemmen. De secretaris van de deelgemeenteraad wordt door de gemeenteraad benoemd en geheel of deeltijds ter beschikking gesteld van de deelgemeenteraad.

## Art. 6

De deelgemeenteraad kan een of meerdere van zijn leden met een bijzondere opdracht belasten.

## Art. 7

De ambstermijn van de voorzitter en van de leden van de deelgemeenteraad verstrijkt gelijktijdig met deze van de gemeenteraadsliden na de eerstvolgende gemeenteraadsverkiezingen.

## Art. 8

Voor de voorzitter en de leden van de deelgemeenteraad gelden dezelfde onverenigbaarheden als voor de gemeenteraadsliden. Bovendien mogen zij geen burgemeester zijn of deel uitmaken van de gemeenteraad.

## Art. 9

Het ontslag als voorzitter of lid van de deelgemeenteraad wordt schriftelijk ingediend bij de secretaris van de deelgemeenteraad. Op de eerstvolgende deelgemeenteraad wordt dan onmiddellijk in de vervanging van de ontslagnemer voorzien.

## Art. 10

De deelgemeenteraad heeft rechtspersoonlijkheid.

## CHAPITRE III

## Finances

## Art. 11

Les opérations financières du conseil de quartier se font par le truchement du receveur communal moyennant contreseing du président du conseil communal.

## Art. 12

Le traitement du président, de même que le montant des jetons de présence des membres du personnel de quartier doivent être approuvés par le Roi.

## CHAPITRE IV

## Compétences

## Art. 13

Le conseil de quartier exerce de sa propre initiative une compétence générale d'avis pour tout ce qui concerne son ressort ou son quartier, ainsi que l'ensemble de la commune.

A la demande du bourgmestre, du collège des échevins, du C. P. A. S. ou du conseil communal, le conseil de quartier émet un avis motivé. Chaque avis du conseil de quartier fait mention de l'éventuel point de vue minoritaire.

## Art. 14

Dans les conditions fixées par le Roi, le conseil communal détermine les postes du budget qui sont attribués au conseil de quartier, ainsi que la proportion des crédits répartis. Les conseils de quartier décident de leur plein gré de l'affectation des crédits attribués.

## Art. 15

Les présidents des conseils de quartier peuvent être convoqués par le collège des échevins pour délibérer, chaque fois que la situation l'exige. Une délibération de cet ordre est obligatoire chaque année, avant d'établir le budget communal.

## Art. 16

Le conseil de quartier peut décider de faire inscrire des points déterminés à l'ordre du jour du conseil communal. Celui-ci traite ces points par priorité, immédiatement après l'approbation du procès-verbal de la réunion précédente. Les décisions en la matière doivent être motivées d'une façon circonstanciée.

## Art. 17

A la demande de la majorité des conseils de quartier d'une commune, le C. P. A. S. devra décentraliser son fonctionnement, en tenant compte du ressort des communes fusionnées.

## HOOFDSTUK III

## Financies

## Art. 11

De financiële verrichtingen van de deelgemeenteraad gebeuren via de gemeenteontvanger met medeondertekening door de voorzitter van de gemeenteraad.

## Art. 12

De wedde van de voorzitter van de deelgemeenteraad evenals het bedrag van de presentiegelden van de leden van de deelgemeenteraad dienen door de Koning te worden goedgekeurd.

## HOOFDSTUK IV

## Bevoegdheden

## Art. 13

De deelgemeenteraad heeft uit eigen initiatief een algemene adviesbevoegdheid nopens al wat van belang is voor zijn gebiedsomschrijving of deelgemeente evenals voor het geheel van de gemeente.

Op verzoek van de burgemeester, het schepencollege, het O. C. M. W. of de gemeenteraad brengt de deelgemeenteraad een gemotiveerd advies uit. Telkens de deelgemeenteraad een advies uitbrengt wordt daarin melding gemaakt van het eventuele minderheidsstandpunt.

## Art. 14

De gemeenteraad bepaalt, onder de door de Koning vastgestelde voorwaarden, welke begrotingsposten aan de deelgemeenteraden worden toegewezen en in welke verhouding dit gebeurt. De deelgemeenteraden beslissen autonoom over de besteding van de toegewezen begrotingsgelden.

## Art. 15

De voorzitters van de deelgemeenteraden kunnen dor het schepencollege voor overleg worden samengeroepen telkens de toestand zulks vereist. Zulksdanig overleg is verplicht jaarlijks vóór het opmaken van de gemeentebegroting.

## Art. 16

De deelgemeenteraad kan beslissen dat bepaalde punten op de agenda van de gemeenteraad worden opgenomen. Deze punten worden door de gemeenteraad bij voorrang afgehandeld onmiddellijk na de goedkeuring van het verslag van de vorige raadszitting. De desbetreffende beslissingen dienen omstandig te worden gemotiveerd.

## Art. 17

Op verzoek van de meerderheid van de deelgemeenteraden van een gemeente decentraliseert het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn zijn werking, rekening houdend met de gebiedsomschrijving van de deelgemeenten.



## Art. 18

Aucun document relatif à l'administration de la commune ou de la commune fusionnée ne pourra être soustrait au contrôle du président ou des membres du conseil de quartier.

## CHAPITRE V

## Autres dispositions

## Art. 19

Sans préjudice de l'application des dispositions particulières de la présente loi, les dispositions de la loi communale et de la loi électorale communale sont d'application.

## Art. 20

Par arrêté délibéré en Conseil des ministres, le Roi fixe les mesures de tutelle requises en vue d'une bonne application de la présente loi.

## Art. 21

Le Roi peut :

- 1° mettre les dispositions légales qui sont implicitement modifiées par la présente loi en concordance avec celle-ci;
- 2° mettre les dispositions légales en concordance avec la terminologie de la présente loi;
- 3° refondre en un seul texte les dispositions de la présente loi et celles de la loi communale.

## Art. 22

La présente loi n'est pas applicable dans l'arrondissement administratif de Bruxelles-Capitale. Elle est d'application uniquement dans la Région dont le Conseil entérine ses dispositions.

8 décembre 1981.

## Art. 18

Geen stuk betreffende het bestuur van de gemeente of van de deelgemeente mag aan het toezicht van de voorzitter of de leden van de deelgemeenteraad worden onttrokken.

## HOOFDSTUK V

## Andere bepalingen

## Art. 19

Onverminderd de toepassing van de bijzondere bepalingen van deze wet zijn de bepalingen van de gemeentewet en van de gemeentekieswet van overeenkomstige toepassing.

## Art. 20

De Koning regelt bij een in Ministerraad overlegd besluit de toezichtmaatregelen die vereist zijn voor een behoorlijke toepassing van deze wet.

## Art. 21

De Koning kan :

- 1° de wetteksten welke impliciet door deze wet gewijzigd worden, in overeenstemming brengen met deze wet;
- 2° de wetteksten in overeenstemming brengen met de terminologie van deze wet;
- 3° de bepalingen van deze wet en deze van de gemeentewet tot één enkele tekst omwerken.

## Art. 22

Onderhavige wet is niet toepasselijk in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad. Zij is enkel van toepassing in het gewest waarvan de raad de bepalingen ervan bekrachtigt.

8 december 1981.

A. DE BEUL  
V. ANCIAUX  
F. BAERT  
P. VAN GREMBERGEN  
H. SCHILTZ